

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-213/17

Χ

κατά

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

(αίτηση του Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή – Κανονισμός (ΕΕ) 604/2013 – Προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας – Άρθρα 17, 18, 23 και 24 – Προδικαστική διαδικασία διεθνούς προστασίας η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη σε κράτος μέλος – Υποβολή νέας αιτήσεως σε άλλο κράτος μέλος – Μη εμπρόθεσμη υποβολή αιτήματος εκ νέου αναλήψεως – Παράδοση του οικείου προσώπου προς άσκηση ποινικής δίωξης»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα)
της 5ης Ιουλίου 2018

1. *Συνοριακοί έλεγχοι, άσυλο και μετανάστευση – Πολιτική ασύλου – Κριτήρια και μηχανισμοί προσδιορισμού του κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας – Κανονισμός 604/2013 – Διαδικασίες αναδοχής και εκ νέου αναλήψεως – Προθεσμία για την υποβολή αιτήματος εκ νέου αναλήψεως – Συνέπεια της μη τηρήσεως της προθεσμίας αυτής – Η ευθύνη για την εξέταση νέας αίτησης διεθνούς προστασίας μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος το οποίο δεν υπέβαλε εγκαίρως το αίτημα εκ νέου αναλήψεως – Προσφυγή που εκκρεμεί σε άλλο κράτος μέλος κατά της απόφασης περί απορρίψεως μίας από τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που είχαν υποβληθεί σε προγενέστερο χρόνο στο εν λόγω κράτος μέλος – Δεν ασκεί επιρροή*

(Κανονισμός 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρα 18 § 1, στοιχείο β', και 23 § 13)

2. *Συνοριακοί έλεγχοι, άσυλο και μετανάστευση – Πολιτική ασύλου – Κριτήρια και μηχανισμοί προσδιορισμού του κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας – Κανονισμός 604/2013 – Διαδικασίες αναδοχής και εκ νέου αναλήψεως – Υποβολή αιτήματος εκ νέου αναλήψεως – Προσφυγή που εκκρεμεί σε άλλο κράτος μέλος κατά της απόφασης περί απορρίψεως μίας από τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που είχαν υποβληθεί σε προγενέστερο χρόνο στο εν λόγω κράτος μέλος – Υποχρέωση αναστολής της εξετάσεως της προσφυγής και της οριστικής παύσεως της σχετικής διαδικασίας σε περίπτωση που ευδοκιμήσει το αίτημα εκ νέου αναλήψεως – Δεν υφίσταται*

(Κανονισμός 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 18 § 2)

3. *Συνοριακοί έλεγχοι, άσυλο και μετανάστευση – Πολιτική ασύλου – Κριτήρια και μηχανισμοί προσδιορισμού του κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας – Κανονισμός 604/2013 – Διαδικασίες αναδοχής και εκ νέου αναλήψεως – Πληροφορίες που πρέπει να παρατίθενται στο αίτημα εκ νέου αναλήψεως – Πληροφορίες περί εκκρεμούς προσφυγής στο κράτος μέλος το οποίο έχει υποβάλει το αίτημα εκ νέου αναλήψεως κατά της αποφάσεως περί απορρίψεως αιτήσεως διεθνούς προστασίας η οποία έχει υποβληθεί προηγουμένως στο εν λόγω κράτος μέλος – Δεν εμπίπτει*

(Κανονισμός 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρα 22 § 3, 23 § 2 και 24 § 5)

4. *Συνοριακοί έλεγχοι, άσυλο και μετανάστευση – Πολιτική ασύλου – Κριτήρια και μηχανισμοί προσδιορισμού του κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας – Κανονισμός 604/2013 – Διαδικασίες αναδοχής και εκ νέου αναλήψεως – Αιτών διεθνή προστασία για τον οποίο έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και ο οποίος βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος χωρίς να έχει υποβάλει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας – Υποβολή εκ μέρους του εν λόγω κράτους μέλους αιτήματος εκ νέου αναλήψεως από το κράτος μέλος εκτέλεσης του εντάλματος – Επιτρέπεται – Δυνατότητα του κράτους μέλους εκτέλεσης να εξετάσει την αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει υποβληθεί στο κράτος μέλος έκδοσης – Δεν υφίσταται*

(Κανονισμός 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρα 17 § 1, 18 § 1 και 24 § 1)

1. Το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, έχει την έννοια ότι το κράτος μέλος στο οποίο έχει υποβληθεί νέα αίτηση διεθνούς προστασίας είναι υπεύθυνο για την εξέτάσή της εφόσον δεν έχει υποβληθεί από το εν λόγω κράτος μέλος αίτημα εκ νέου αναλήψεως εντός των προθεσμιών του άρθρου 23, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, παρά το γεγονός, αφενός, ότι άλλο κράτος μέλος ήταν υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας που είχαν υποβληθεί προηγουμένως και, αφετέρου, ότι η προσφυγή κατά της απορρίψεως μίας εξ αυτών των αιτήσεων εκκρεμούσε ενώπιον δικαστηρίου του τελευταίου ως άνω κράτους μέλους κατά τη λήξη των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας εκ νέου αναλήψεως ορίζεται στα άρθρα 23 και 24 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ. Από το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού προκύπτει ότι η ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στα πρόσωπα που μνημονεύονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', αυτού (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, διάταξη της 5ης Απριλίου 2017, Ahmed, C-36/17, EU:C:2017:273, σκέψεις 26 και 27, καθώς και απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, σκέψεις 42 και 43). Η τελευταία ως άνω διάταξη αφορά, μεταξύ άλλων, υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα του οποίου η αίτηση διεθνούς προστασίας απορρίφθηκε και ο οποίος υπέβαλε νέα αίτηση σε άλλο κράτος μέλος. Επομένως, η διαδικασία εκ νέου αναλήψεως η οποία προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ εφαρμόζεται σε υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος έχει υποβάλει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος, παρά το γεγονός ότι αίτηση διεθνούς προστασίας η οποία είχε υποβληθεί προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος είχε απορριφθεί με απόφαση της αρμόδιας αρχής, ακόμη και αν η απόφαση αυτή δεν έχει ακόμα καταστεί απρόσβλητη λόγω ασκήσεως προσφυγής εκκρεμούσας ενώπιον δικαστηρίου του τελευταίου ως άνω κράτους μέλους.

Κατά συνέπεια, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι αρχές του κράτους μέλους στο οποίο είχε υποβληθεί αυτή η νέα αίτηση είχαν τη δυνατότητα, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, να υποβάλουν αίτημα εκ νέου αναλήψεως του οικείου

προσώπου. Εντούτοις, υποχρεούνταν, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, να υποβάλουν το εν λόγω αίτημα το ταχύτερο δυνατόν και, εν πάση περιπτώσει, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στη συγκεκριμένη διάταξη, δεδομένου ότι τέτοιο αίτημα δεν δύναται να υποβληθεί νομίμως εκπρόθεσμα (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 26ης Ιουλίου 2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, σκέψη 67). Τόσο από το γράμμα του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού Δουβλίνο III όσο και από την εν γένει οικονομία και τους σκοπούς του προκύπτει ότι, σε περίπτωση παρελεύσεως των ανωτέρω προθεσμιών, η ευθύνη μεταφέρεται αυτοδικαίως στο κράτος μέλος στο οποίο έχει υποβληθεί νέα αίτηση διεθνούς προστασίας (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 26ης Ιουλίου 2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, σκέψη 61, και της 25ης Οκτωβρίου 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, σκέψη 30).

(βλ. σκέψεις 27, 28, 32-35, 40, διατακτ. 1)

2. Το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 604/2013 έχει την έννοια ότι η υποβολή από κράτος μέλος αιτήματος εκ νέου αναλήψεως υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος βρίσκεται χωρίς τίτλο διαμονής στο έδαφός του δεν επιβάλλει στο εν λόγω κράτος μέλος να αναστείλει την εξέταση προσφυγής ασκηθείσας κατά της απορρίψεως αιτήσεως διεθνούς προστασίας που είχε υποβληθεί προηγουμένως, και εν συνεχεία να θέσει τέρμα στην εξέταση σε περίπτωση αποδοχής του αιτήματος από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το ανωτέρω αίτημα.

Μολονότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III προβλέπει διάφορες υποχρεώσεις σχετικά με τον τρόπο εξετάσεως αιτήσεως διεθνούς προστασίας, αναλόγως του σταδίου προόδου της οικείας διαδικασίας διεθνούς προστασίας, οι υποχρεώσεις αυτές σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν τη συνέχιση της διαδικασίας διεθνούς προστασίας και δεν απαιτούν την αναστολή ή τη διακοπή της σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

(βλ. σκέψεις 42, 44, διατακτ. 2)

3. Το άρθρο 24, παράγραφος 5, του κανονισμού 604/2013 έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, κράτος μέλος το οποίο υποβάλλει αίτημα εκ νέου αναλήψεως δυνάμει του άρθρου 24 του κανονισμού αυτού μετά τη λήξη, εντός του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται το αίτημα, των προθεσμιών του άρθρου 23, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, δεν υποχρεούται να ενημερώσει τις αρχές του τελευταίου ως άνω κράτους μέλους ότι εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου του αιτούντος κράτους μέλους προσφυγή κατά της απορρίψεως αιτήσεως διεθνούς προστασίας που είχε υποβληθεί προηγουμένως.

Το άρθρο 24, παράγραφος 5, του κανονισμού Δουβλίνο III προβλέπει ότι το αίτημα εκ νέου αναλήψεως υποβάλλεται με τη χρήση υποδείγματος και συμπεριλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία ή έμμεσες αποδείξεις όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που μνημονεύονται στο άρθρο 22, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού και/ή συναφή στοιχεία από τις δηλώσεις του ενδιαφερόμενου προσώπου, που επιτρέπουν στις αρχές του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα να επαληθεύει εάν είναι υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων που ορίζει ο εν λόγω κανονισμός. Επομένως, από καθεαυτό το γράμμα του άρθρου 24, παράγραφος 5, του ανωτέρω κανονισμού προκύπτει ότι η υποχρέωση διαβίβασεως πληροφοριών η οποία βαρύνει το αιτούν κράτος μέλος περιορίζεται στα στοιχεία που επιτρέπουν στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα να εκτιμήσει κατά πόσον είναι υπεύθυνο.

(βλ. σκέψεις 47, 48, 53, διατακτ. 3)

4. Το άρθρο 17, παράγραφος 1, και το άρθρο 24 του κανονισμού 604/2013 έχουν την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης ως είχε κατά τον χρόνο της αποφάσεως περί μεταφοράς, στην οποία ο αιτών διεθνή προστασία παραδόθηκε από ένα πρώτο κράτος μέλος σε ένα δεύτερο κράτος μέλος κατ' εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και πλέον βρίσκεται στο έδαφος του τελευταίου χωρίς να έχει υποβάλει σε αυτό νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, το δεύτερο

αυτό κράτος μέλος δύναται να ζητήσει από το πρώτο κράτος μέλος την εκ νέου ανάληψη του συγκεκριμένου αιτούντος και δεν υποχρεούται να αποφασίσει την εξέταση της αιτήσεως που αυτός έχει υποβάλει.

Το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III προβλέπει ότι ένα κράτος μέλος δύναται, μεταξύ άλλων, να ζητήσει από άλλο κράτος μέλος να αναλάβει εκ νέου πρόσωπο μνημονευόμενο στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του ίδιου κανονισμού το οποίο βρίσκεται στο έδαφός του χωρίς τίτλο διαμονής και χωρίς να έχει ασκήσει σε αυτό νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν εκτιμά ότι το δεύτερο αυτό κράτος μέλος είναι υπεύθυνο βάσει της τελευταίας ως άνω διατάξεως. Καθόσον στην προαναφερθείσα διάταξη δεν διατυπώνεται καμία απαίτηση όσον αφορά τον τρόπο εισόδου του οικείου προσώπου στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους, διαπιστώνεται ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν εξάρτησε τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος εκ νέου αναλήψεως από οποιαδήποτε σχετική προϋπόθεση.

Σε αυτό το πλαίσιο, και λαμβανομένης υπόψη της αυτοτέλειας των διαδικασιών που προβλέπονται, αντιστοίχως, από τον κανονισμό Δουβλίνο III και από την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), διαδικασίες με τις οποίες επιδιώκονται διαφορετικοί σκοποί και μεταξύ των οποίων δεν χωρεί υποκατάσταση, το γεγονός ότι η είσοδος στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους αποτελεί συνέπεια της εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης δεν δύναται, αυτό καθεαυτό, να αποκλείσει την υποβολή αιτήματος εκ νέου αναλήψεως.

Εξάλλου, από καθεαυτό το γράμμα του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III προκύπτει ότι η διάταξη αυτή επιτρέπει σε κράτος μέλος να αποφασίζει να εξετάσει «αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει κατατεθεί» σε αυτό, όπερ συνεπάγεται ότι η εν λόγω διάταξη δεν έχει ως αντικείμενο ή ως συνέπεια το να επιτρέπει σε κράτος μέλος να αποφασίζει την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας η οποία δεν έχει υποβληθεί σε αυτό.

(βλ. σκέψεις 56, -58, 60, 63, διατακτ. 4)